

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2009 No. 1372

Rheoliadau Clefyd Pothellog y Moch (Cymru) 2009

RHAN 5

Dulliau rheoli ardal

Parthau gwarchod, parthau gwyliadwriaeth a pharthau cyfyngu ar symud

24.—(1) Mae'r rheoliad hwn yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru'n cadarnhau bod y fangre yn fangre heintiedig.

(2) Onid yw'r fangre wedi'i rhestru ym mharagraff (3)—

- (a) rhaid i Weinidogion Cymru ddatgan parth gwarchod a pharth gwyliadwriaeth o amgylch y fangre heintiedig, a
- (b) caiff Gweinidogion Cymru ddatgan parth cyfyngu ar symud.

(3) Os yw'r fangre heintiedig—

- (a) yn lladd-dy,
- (b) yn filfeddygfa lle daethpwyd â mochyn i'w archwilio, neu
- (c) yn unrhyw le arall y daethpwyd â mochyn iddo dros dro ac nad hwnnw yw canolbwynt yr heintiad ym marn Gweinidogion Cymru,

caiff Gweinidogion Cymru (ond nid oes angen iddynt) ddatgan parth gwarchod, parth gwyliadwriaeth a pharth cyfyngu ar symud o amgylch y fangre.

(4) Rhaid bod gan y parth gwarchod radiws o dri chilometr o leiaf a bod gan y parth gwyliadwriaeth radiws o ddeg cilometr o leiaf, a rhaid bod y naill a'r llall wedi'u canoli ar y rhan o'r fangre sy'n fwyaf priodol i reoli'r clefyd ym marn Gweinidogion Cymru.

(5) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau—

- (a) y nodir unrhyw fangre o fewn parth gwarchod neu barth gwyliadwriaeth sy'n cynnwys moch cyn gynted â phosibl, a
- (b) bod arolygydd milfeddygol yn ymweld â phob mangre o'r fath sydd o fewn parth gwarchod cyn gynted â phosibl a'i fod—
 - (i) yn arolygu ac, yn ôl yr angen, yn archwilio'r moch, a
 - (ii) yn casglu ac yn profi unrhyw samplau y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol.

(6) Mae Atodlen 2 yn nodi'r mesurau sy'n gymwys mewn parthau gwarchod a pharthau gwyliadwriaeth, ac mae torri unrhyw un o'r mesurau hynny'n dramgwydd.

(7) Caiff Gweinidogion Cymru ddatgan bod unrhyw fesur arall, sy'n angenrheidiol i atal, cyhyd â'i bod yn rhesymol ymarferol, feirws clefyd pothellog y moch rhag ymledu, yn gymwys i'r cyfan neu i unrhyw ran o unrhyw barth gwarchod neu barth gwyliadwriaeth.

(8) Mae mangre—

- (a) sy'n rhannol y tu mewn ac yn rhannol y tu allan i barth gwarchod i'w thrin fel petai y tu mewn iddo;

- (b) sy'n rhannol y tu mewn i barth gwyliadwriaeth ac yn rhannol mewn ardal nad yw'n barth gwarchod i'w thrin fel petai y tu mewn i'r parth gwyliadwriaeth;
- (c) sy'n rhannol y tu mewn i barth cyfyngu ar symud ac yn rhannol mewn ardal nad yw'n barth gwyliadwriaeth i'w thrin fel petai y tu mewn i'r parth cyfyngu ar symud.

(9) Pan fo Gweinidogion Cymru'n datgan diwedd unrhyw barth gwarchod, daw'r ardal a ffurfiodd y parth gwarchod hwnnw'n rhan o'r parth gwyliadwriaeth.

Parthau cyfyngu ar symud

25.—(1) Rhaid i barth cyfyngu ar symud fod wedi'i ganoli ar y rhan o'r fangre heintiedig sy'n fwyaf priodol i reoli'r clefyd ym marn Gweinidogion Cymru, rhaid iddo fod yn lletach na'r parth gwyliadwriaeth a pheidio â chynnwys unrhyw ardal yn y parth gwarchod na'r parth gwyliadwriaeth.

(2) Rhaid i'r ardal fod yn gyfryw ag y mae Gweinidogion Cymru yn ei ystyried yn angenrheidiol i atal ymlediad feirws clefyd pothellog y moch.

(3) Mae'n dramgwydd symud mochyn oddi ar unrhyw fangre yn y parth cyfyngu ar symud ac eithrio'n unol â thrwydded a roddwyd gan arolygydd milfeddygol neu arolygydd yn gweithredu o dan gyfarwyddyd arolygydd milfeddygol.

Datganiadau pan fo clefyd pothellog y moch yn cael ei ddatgan yn yr Alban neu Loegr

26.—(1) Pan fo mangre heintiedig (neu'r hyn sy'n cyfateb iddi yn neddfwriaeth yr Alban neu Loegr) yn cael ei datgan yn yr Alban neu Loegr mewn perthynas â chlefyd pothellog y moch, rhaid i Weinidogion Cymru ddatgan ar unwaith—

- (a) parth gwarchod i gwmpasu o leiaf unrhyw ardal yng Nghymru sydd o fewn tri chilometr i'r rhan o'r fangre heintiedig sy'n fwyaf priodol at ddibenion rheoli'r clefyd, a
- (b) parth gwyliadwriaeth i gwmpasu o leiaf unrhyw ardal yng Nghymru sydd o fewn deg cilometr i'r rhan honno o'r fangre heintiedig.

(2) Mewn unrhyw achos arall caiff Gweinidogion Cymru ddatgan parth gwarchod a pharth gwyliadwriaeth pan fônt wedi'u bodloni bod feirws clefyd pothellog y moch yn bodoli ar unrhyw fangre yn yr Alban neu Loegr.

(3) Yn ychwanegol, caiff Gweinidogion Cymru ddatgan parth cyfyngu ar symud.

Datgan parthau

27.—(1) O ran datganiad parth o dan y Rhan hon—

- (a) rhaid iddo fod mewn ysgrifen;
- (b) rhaid iddo ddynodi rhychwant y parth sy'n cael ei ddatgan; ac
- (c) caniateir iddo gael ei ddiwygio neu ei ddirymu drwy ddatganiad pellach ar unrhyw bryd.

(2) Yn achos parth gwarchod neu barth gwyliadwriaeth, ni chaiff Gweinidogion Cymru ddatgan diwedd y parth hyd nes y bydd—

- (a) pob gwaith glanhau a diheintio angenrheidiol wedi'i gyflawni ym mhob mangre heintiedig yn y parth er boddhad arolygydd milfeddygol;
- (b) pob mangre sydd â moch wedi cael ymweliad gan arolygydd milfeddygol, ac yntau—
 - (i) wedi arolygu ac, yn ôl yr angen, wedi archwilio'r moch; a
 - (ii) wedi casglu unrhyw samplau y mae'n credu eu bod yn angenrheidiol; ac
- (c) pob sampl wedi'i brofi a bod y canlyniadau'n negyddol.

Cyhoeddusrwydd

- 28.**—(1) Rhaid i Weinidogion Cymru roi cyhoeddusrwydd i'r canlynol—
- (a) maint unrhyw barth a ddatgenir o dan y Rheoliadau hyn;
 - (b) natur y cyfyngiadau a'r gofynion ynghylch y parth;
 - (c) dyddiadau datgan a therfynu'r parth hwnnw.
- (2) Rhaid i'r awdurdod lleol godi, pan fo angen, arwyddion lle mae ffordd yn mynd i mewn i barth gwarchod neu barth gwylidwriaeth yn dangos bodolaeth y parth.